

Että ei työmme tulisi liian yksitoikkoiseksi ja raskaaksi, on ryhdytty toimenpiteisiin saada hieman hauskeempaa puoltakin ja tätä tarkoitusta varten on valittu huvitoimikunta, jonka tehtävänä on toimeenpanna "kekkerit" kurssilaisten kesken. Saadaksemme sitä suomalaiselle välttämätöntä "virvokejuomaa", olemme muodostaneet "kahvi-komppanian", joka pitää huolen kahvikokkeista, jota saamme nauttia tosin vain kerran päivässä.

Tulemme kirjoittamaan Toverittareen säännöllisesti, joten kaikki sen lukijat voivat jossakin määrin seurata kurssien menoa.

L. L.

NEW YORK CITY, N. Y.

Odottaa "tropulia". Poliisipäällikkö Ehrig, puheessaan 24 p. tammik. nuorten naisten clubilla "41 Lexington Ave.", ennusti helmikuulla tapahtuvan vakava mellakoita, kun puku-työläiset ovat uhanneet mennä lakoon, ellei poliisivoimaa lisätä. Kumpikin puoli, työnantajat ja työntekijät, ovat luvanneet selsoa taistelussa loppuun asti. Hiljattain lisättiin poliisivoimaa 500 miehelle ja taas pitäisi lisätä lakkolaisten tihden.

Satoja joutilaana ja nälässään. Ryyssisiä miehiä ja naisia sadottain käly kaupungin asuntotalolla kysymässä suojaa ja työtä E. E. McMahon, yll. tarkastaja sanoi, että työttömyys ja karkaus lisääntyvät päivä päivältä. Työttömään on mahdoton saada työtä senkin vuoksi, kun heidän pukunsa on käyneet niin repaleiksi. Heidän kenkänsä on kuluneet pois heidän jaloistaan, eikä heillä ole päällystystä, eikä monella aluvaatteitaakaan. Heille annetaan kaupungin asuntotalolla korkeintaan 5 vuorokauden asuntoa ja jos eivät he tällä ajalla "löydä" työtä, niin saavat mennä kadulle.

Aivan niinkuin Albanyssa. S. S. osaston vuosikokouksessa suurella

Suuri osa työläisistä on vielä "annamennä" joukkoa, jolle todellinen elämänviisaus ei ole mistään merkityksellä.

Ei ole sääntöä, missä ei olisi poikkeusta, sanotaan. Niinpä tässäkin asiassa. Niillä, jotka tiedonjanoisina halusivat opiskella, ei siihen useinkaan ole tilaisuutta. Se vähä tilaisuus, mitä työläisellä on, ei riitä työllistämään yhä kasvavaa tiedonjanoa.

Kun seuraamme aikaamme ja näemme, miten maailman köyhälistö taistelee ja kuinka hartaana se hankkii valitusta kaikkialla, olisi meidän otettava siitä esimerkkiä ja todenteolla ryhdyttävä työhön itsemme valmistamiseksi.

Lopetan tämän tuolla hyvin usein käytetyllä sanalla: Tieto on valtaa!

— Tahdotko tietää mitä televat. — Tilaa Toveritar työläisnaiset toimivat ja ajat-

RUOTSIN NAISILLA ÄÄNIOIKEUS

Ruotsin parlamentti on antanut lopullisen vahvistuksensa naisten äänioikeuslailla, jonka mukaan naiset saavat täydellisen poliittisen tasa-arvon miehiin nähden.

NAISTEN VALMISTAMINEN NEUVOSTOTYÖHÖN

Pietarin "Ivestija" kertoo, että tammik. 1 p.stä alkaen kaikkiin kirkon neuvostojen osastoihin perustetaan erityinen naisharjoittajain laitos. Harjoittelijat neuvostoihin lähetetään työläis- ja talonpoikaosastot työhön perehtymistä varten neuvostolaitoksissa.

KENELLE EI VIELÄ TULE TOVERITAR, KIIRUHTAKOON TILAAMAAN HETI

enemmistöllä äänestettiin johtokuntaan 5 vasemmistolaista, mutta muutamat oikeistolaiset poosut poitettiin ulos sosialistiset lainlaattajat. Siis on turha vaiva luottaa enään äänestykseen. Syyttivät vasemmistolaisia masinoimisesta, enkä ihmettele, vaikka olisivatkin laittaneet maadnan masinua vastaan.

Toveritarkinto boikotin alaiseksi. Eikö olisi väärin asettaa Toveritar, ainoa naisten lehti Amerikassa, boikotin alaiseksi suuntariitojen takia. Eihän Toverittaressa ole ollut mitään jyrkkiä suuntariivoja, oikeaan tai vasempaan. Minä kuitenkin olisin sitä mieltä, että nyt kun Toveritar on saatu tuohon toivottuun 10,000, niin pitäkäämme se siinä, mutta älkäämme olko sentään niin "ahtaista", että rupeaisimme sitä hylkimään. Antaakamme miesten riidellä lehdissään, mutta pitäkäämme Toveritar riitojen yläpuolella, sillä toiset lehdet väittelevät tarpeeksi. Pitäkäämme edelleen huoli Toverittaren uinjuksesta.

Tytöt hoi! Tehkääpä suursivous arkulussanne ja kootkaa kaikki uudet tavarat, sellaiset, joita ette itse tarvitse, ja tuokaa osuskotiin, 241 Lenox Ave., myyjäisiä varten, jotka pidetään päätöksien aikana Työväen talolla, ja niistä tulee oikein jättäisimyyjäksi, jos vain kaikki avustamme niiden onnistumista. Osakkeita myydään vielä Kodista, entisellä hinnalla.

Hyvästi vähäksi aikaa. Venäjän edustaja L. C. A. K. Martens lähti Venäjää kohti 22 p. tammik. 42 hänen apulaistaan ja heidän perheittään meni myös Stockholm-lafvalla. Siis Sovietin liikehuoneusto on suljettu — vähäksi aikaa.

Naiset keskustelivat Geneven kongressin menosta. Edustajia monista naisten järjest. oli koolla 25 p. tammik. Mrs. Lewis S. Thompsonin kotona, 903 Park Ave., iltapäivällä poliittien asioita Toisen Internationalen kongressiin, joka kokoontuu Genevessä 30 p. maalisk. Pääasiana keskusteltiin \$10,000 varojen keräämisestä kongressin puhujien maksamiseksi.

—r.

BLUE HILL, MASS.

Joo, joo, hengissä sitä vielä täälläkin ollaan. Ja eletään myös oikein "ajan hengessä", kuten muuallakin. Palkkoja täälläkin huomattiin aleneta, niin eikö sitä silloin alkaa seurata. Myöskään ei ollut varmaa, vaikka tuota alennusta olisi vielä "hiukan" lisätty, jonkun ajan kuluessa. Jos työläiset olisivat ottaneet tuon alennuksen suu hynyissä vastaan, nostaneet takkiaan ja kiittäneet. Niin ei kuitenkaan tapahtunut, sattui olemaan joukossa sellaisiakin "ihkkoja, joille entuudesta on herrain lahjat tuttuja. Eivät he jääneet hiljaisuudessa mutisemaan, kuten muutama tapa on, vaan hommasivat kokouksen koolle, jossa yksimielisesti valittiin kolmihenkinen komitea viemään vastalause herroille moisteista omankäden oikeudesta ja samalla vaativat palkkoja entiselleen. Eihän ne herrat sulkeakaan sitä toiminnasta oikein hyvillään olleet, vaan kuitenkin palauttivat halolle entisen maksun, joka todistaa sitä, että toisa alennusta ei aivan pian ole pelättävissä. Ei tämä suuri työttömyyden kirastuli näytä vielä kaikkien työläisten silmiä oikein aukasevan, koska muutamat yksityiset työmiehet olivat pahollaan siitä, että heitä kehoitettiin ottamaan selvyyttä asiasta ennenkuin töihin rupeaisivat, palkkojen yhtäläisyyteen nähden, etteivät rupeaisi nälkäpalkoilla polkemaan toisten työläisten ennestään alennettuja palkkoja. Siis sanalla sanoen, heiltä vaadittiin yksimielisyyttä, vaan kuitenkin he siitä pitivät pahaa napina ja huvittavin puoli oli näillä nuorukaisilla se että sanoivat tervetensä hoitamiseksi tekemänsä työtä, ei tienataksaan elämän tarpeiden eteen. Niin tuota — kyllähän

se on oikein hyvä ja kaunis teko itseään kohtaan, että hoitaa tervettä hyvin, näin tautisena aikana ja vallaakin nuorena, kun ei se hoito muutu sairaudeksi, kuten näidenkin miesten täytyi kuitata koko "tuusin" velsto. Tai lieneekö ollut liian voimakasta terveyttä, etteivät kyenneet töihin. Olihan sitä kävelmistäkin päivätöön päälle, sekä ennen työn alkua neljä mailia edestakaisin, sillä terveyden säännöt eivät sallineet kulkea katurvaunulla. Ei, työllästoverit, ei nykyaikana voida tyonteolla terveyttä hoitaa, vaan on ensin mukaannuttava yksimielisyyden toisten kanssa ja sen avulla ensin hoitaa nykyinen yhteiskuntajärjestelmä läysin terveeksi, niin sitten on tilaisuus hoitaa omaakin tervettä vähemmän vaivaa kysyvillä keinolla.

Olen seurailut tarkoin Toverittaren levityskilpailun tuloksia, kymmenen tuhannen saavuttamiseksi, kuin myöskin edustajakokouksen lausuntoja, ja mikä vaikutus on eri paikkakuntiin sillä ollut. — Niin, huomaisin viime lehdessä, että palkkakannan kirjeitä oli muutamia sellaisilakin paikoilla, joiden olemassaolo ei ole Toverittaressa näkynyt, kuten New Hampshirista ja Massasta, vaan useimmin kyllä on Mass. muistettu Toverittarta kirjoituksilla kuin N. H., vaikka siellä on useita suomalaisten keskuksia ja osastoja ja joista kyllä riittäisi uutisia naistenkin lehteen; ja olisi siihen kyvykkäitä henkilöitäkin, että uutisia kirjoittelisivat, vaan mitä vielä, he ovat pitäneet omaa lehtään aivan kuin liika lestinä suutarin pussissa. Mieluummin kulkevat kahvikesteissä ja puhuvat pulta ja heiniä, sen sijaan, että edes kerran kuussa ilmoittaisivat tohuistaan myös Toverittarenkin palstoilla. Mutta nyt he ikäänkin vavahtivat tuosta edustajakokouksen kehoituksesta, antamaan enempi huomiota lehdelle, huomasivat näet että Toveritar ei olekaan mikään "Ämmätär", kuten muutamat näänvälisäät sitä nimittävät. Vaan se todella on lehti, jolle kannattaa antaa agitat, lehden arvotäydellisesti. Mitä taas tulee edustajakokouksen lausuntoon, Toverittaren arvostelussa, ennen ja nyt, niin sekin on "yllätys" entisiin nähden. Johtuu tämä huomaavaisuus lehteamme kohtaan ehkä naisten äänioikeustakin, sillä miehet, vaikka ovatkin miehiä, ovat arkoja naisten "äänelle", olkooppa se lajissa missä tahansa. He ehkä ajattelevat, että ellei he anna Toverittarelle täyttä arvoa mukaista tunnustusta, niin siitä voi nousta suuri määrä "ääntä" kuuluviin, joita on vaikea saada tukahutettua. Nyt viimeinkin siis, on se "viimeinen ponnistus" suoritettu. Kymmenen tuhatta saavutettu. Olihan se todella lujalle ottanut, vaan sananlasku sanoo, "taipua saa, vaan ei tahtua", ja tätä ohjetta on noudatettu, perään ei ole annettu onnenkuin summa on täysi, vaikka tosin hieman myöhästyneenä siitä alkuperäisestä määräajasta, kuin ensin tähdättiin, nimittäin joulukuksi. Kuitenkin toivotaan, että sama sikeys lehden levityksessä sen määrän kohdalla pysymiseksi kestäisi jatkuvasti. — A. Knen.

WILTON, N. H.

Täältä meidän pikku kaupungista ei ole näkynyt Toverittaren palstoilla yhtään riviä, joka on hyvin ikävää, mutta siihen olen syyllinen itsekin, toisten mukana. Suomalaisia meitä täällä asuu noin viitisenkymmentä, siihen myös lapsetkin luetuna. On täällä sentään yhteispyrintöjäkin meidän suomalaisten keskuudessa, nimittäin s. s. osasto on toiminut noin kahdeksan vuotta. Sisäisen toiminta onkin toisinaan ollut koko vilkasta, tietysti riippuen siitä, miten on palkkakannalla sattunut olemaan toimivia jäseniä. Noin vuosittain takaperin tänne osaston toimista

perustettiin lasten sunnuntai koulu, josta kuitenkin ei syntynyt mitään, sillä emme olleet tilaisuudessa silloin saamaan niitä lukukirjoja lapsille. Ei nyt ole sekään syynä, kun niitä on tänne jo saapunut. Eikö taas olisi käytävä uudestaan asiaan kiinni ja sellaisten vanhempien, jollä on koulujäissä olevia lapsia, tietysti tuovat näinkin tärkeän asian on ensimmäiseen osaston kokoukseen. Koulujäissä olevia lapsia täällä on alun toistakymmentä. Jos kerran me sosialistivanhemmat käsitämme työväen luokkatalstelun merkityksen, niin siinä tapauksessa olisi jo niille, jotka meidän jälkeemme jäävät taisteluareenalla, heti lapsena opettettava sosialismin aakkosia, sekä myöskin suomenkieltä lukemaan.

Sitä ompeluseurasta ja sen toiminnasta minun oikein pitikin kirjoittaa, siitä on pari kuukautta kulunut kun osaston yhteyteen perustettiin ompeluseura, johon osaston puolesta heti luovutettiin 10 dollaria, vaan ei tällaisena aikana kymmenellä dollarilla paljoa saa käsitöitä. Mutta meillä naisilla oli tammikuun 15 päivänä oikein jyrät markkina-iltamat, jotka onnistuivatkin erittäin hyvin aineellisiin varoihin nähden, huolimatta siitä, vaikka näkin huonot työsuhteet palkkakannalla ja siihen yleisöön nähden, mitä oli iltamissa, niin yleinen tulo oli \$40.11 ja puhtaaksi voitoksi jäi ompeluseuran kassaan \$37.11. Nyt kai meillä naisilla ei taas hetken aikaan tulekaan rahapulaa, ei nyt muuta kuin kaikki naiset ottavat ilman tinkimättä töitä valmistukseen tulevia myyjäisiä varten, jotka tullaan sitten pitämään kun töitä on kyllin valmistunut. Toivon, että taas kohta puoleen Toverittaressa mainitaan jotain ompeluseuran toiminnasta, kun tämä kerran on meidän naisten, oma lehtemme, nyt kun täältäkin taas valitaan uusi — tietysti vakkuinen — kirjenvaihtaja Toverittarelle. — Ensikertalainen.

INTERNATIONAL, FALLS, MINN.

Aikomukseni on katkaista äänestömyys, joka on kestänyt useampia vuosia. Täällä International Fallsissa on ollut kymmenisen vuotta suomalaista väestöä kumpakin sukupuolta siksi runsaasti, että jonkun olisi pitänyt kuluttaa muutama tunti kirjoituspöydän ääressä ja piirtää ainakin joskus lehteen jotakin luokkamme pyrintöistä ja etenkin naistemme suhtautumisesta aikamme tärkeimpään kysymykseen — sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen. Nyt kuitenkin on asia sillä tavalla, että vuosikaudin ei ole kuulunut täältä mitään uutisia Toverittaren palstoilla, vaikka tätä lehteä tännekin jonkun verran tilataan.

Kun näinkin tärkeistä tehtävistä teen huomautuksen, niin toivon, että joku kylämme naishenkilöistä ottaisi kirjoitukseksensa omaan lehteesensä, sillä siitä olisi meille jotain oppimista jokaiselle.

Kelumista ei ansaitse naistemme osanotto yhteisen asian eteen taistelussa, sillä vain harvoin osaston kokouksissa käy naisia, vaikka juuri tärkeintä olisi käydä niissä tilaisuuksissa.

Huvitoimikunnan kokouksissa taustakin on niin paljon naisia, että voisi ravintolaan saada toimihenkilöitä, vaan usein miehet joutuvat täyttämään senkin tehtävän. Näytelmäkapaleita ei saa näyttämölle, kun naiset eivät ole näyttelemisen osaa.

Ompeluseuraa ei ole ollut, että olisi valmistettu käsittöitä ja pidetty myyjäiset j. n. e.

Mistä kaikki tämä johtuu? Se on sitä "annamennä" ajatustapaa, joka on juurtunut Fallsinkin naisiin ja ennenkaikkea yksinäisiin, jotka kaiken aikansa viettävät ulkopuolella joukkotoiminnan.

Vasta elämän kevaässä olevan naisen, joka tuntee tämän nurinkurisen